Immanuël
Gemeente van het Levende Woord

De Naam van de Zoon … Jesjoea יֵשׁוּעַ

De Hebreeuwse namen Jehoshua en Jeshua
In de grondtekst van het nieuwe testament wordt Jesjoea genoemd met de Griekse naam Ie'sous (Ιησους). In de latere Latijnse vertaling van de Bijbel, de Vulgaat, werd de Griekse naam Ie'sous vertaald met de Latijnse naam **Iesus**. Het is van deze Latijnse naam dat de Nederlandse naam **Jesjoea** is afgeleid. De naam Jesjoea gaat dus via het Latijn terug op de Griekse grondtekst van het nieuwe testament. De Nederlandse transliteratie van **Jeshua** is **Jesjoea**.

Jesjoea was echter geen Griek, maar een Jood en hij sprak een Semitische taal. Waarschijnlijk sprak Jesjoea Aramees of in ieder geval een variant van het Hebreeuws dat sterk beïnvloed was door het Aramees. In de evangeliën wordt Jesjoea namelijk een aantal keer geciteerd met een Aramese uitspraak. *(Marc 14:36, Marc 7:34, Marc 5:41, Mat 27:46)*
Het ligt daarom voor de hand dat Jesjoea eigenlijk een Hebreeuwse of Aramese naam moet hebben gehad. Deze naam moet dan in het Grieks met Ie'sous worden weergegeven.

In de derde eeuw voor het begin van de christelijke jaartelling was er een Griekse vertaling, de Septuagint, gemaakt van de Hebreeuwse heilige schriften, ons huidige oude testament. In deze Griekse vertaling kwam de naam Ie'sous veelvuldig voor. Op deze plaatsen stonden er in het Hebreeuws eigenlijk de namen Jehoshua (ewSwhy) en Jeshua (ewSy). Het zijn dus de Hebreeuwse namen Jehoshua en Jeshua die in het Grieks worden weergegeven met Ie'sous. Kennelijk heette Jesjoea eigenlijk Jehoshua (ewSwhy) of Jeshua (ewSy).

Beide namen kunnen verwijzen naar dezelfde persoon
In het oude testament komen vier mannen voor met de naam Jehoshua. Twee daarvan zijn erg bekend, namelijk legeroverste Jozua[1] en hogepriester Jozua[2]. De overige twee zijn minder bekend[3].

[1] *Jozua, de zoon van Nun. De directe opvolger van Mozes.*
[2] *Jozua, de zoon van Josadak. De eerste hogepriester na de Babylonische ballingschap.*
[3] *Eén van de inwoners van Bet-Semes ten tijde van de richter Samuël (1Sam 6:14, 1Sam 6:18) en de overste van Jeruzalem ten tijde van de Judese koning Josia (2Kon 23:8).*

Het aantal mannen dat in het oude testament Jeshua heet, komt waarschijnlijk neer op acht[4]. Hieronder vallen ook de legeroverste Jozua en de hogepriester Jozua. De overige zes zijn minder bekend[5]. Ook was er een stad met de naam Jeshua in Neh. 11:26.

[4] *Het is mogelijk dat op verschillende Schriftplaatsen dezelfde Jeshua is bedoeld.*
[5] *Een priester ten tijde van David (1Kron 24:11, Ezr 2:36, Neh 7:39), een priester ten tijde van koning Jechizkia (2Kron 31:15), een Israëliet die terugkeerde uit de Babylonische ballingschap (Ezr 2:6, Neh 7:11), het hoofd van een Levitisch huis na de Babylonische ballingschap (Ezr 2:40, 8:33, Neh 3:19, 7:43, 10:9), één van de levieten die het opzicht had*

over de herbouw van de tempel (Ezr 3:9, Neh 8:7, 9:4, 9:5, 12:8, 12:10) en een Levitische tempelzanger (Neh 12:24).

Het is opvallend dat legeroverste Jozua en hogepriester Jozua zowel Jehoshua (ewSwhy) als Jeshua (ewSy) worden genoemd. Legeroverste Jozua wordt **204x** Jehoshua[6] genoemd en slechts **1x** Jeshua in Neh 8:17.

[6] *Ex 17:9, 17:10, 17:13, 17:14, 24:13, 32:17, 33:11, Num 11:28, 13:16, 14:6, 14:30, 14:38, 26:65, 27:18, 27:22, 32:12, 32:28, 34:17, Deut 1:38, 3:21, 3:28, 31:3, 31:7, 31:14 (2x), 31:23, 34:9, Joz 1:1, 1:10, 1:12, 1:16, 2:1, 2:23, 2:24, 3:1, 3:5, 3:6, 3:7, 3:9, 3:10, 4:1, 4:4, 4:5, 4:8 (2x), 4:9, 4:10 (2x), 4:14, 4:15, 4:17, 4:20, 5:2, 5:3, 5:4, 5:7, 5:9, 5:13 (2x), 5:14, 5:15 (2x), 6:2, 6:6, 6:8, 6:10, 6:12, 6:16, 6:22, 6:25 (2x), 6:26, 6:27, 7:2, 7:3, 7:6, 7:7, 7:10, 7:16, 7:19, 7:20, 7:22, 7:23, 7:24, 7:25, 8:1, 8:3 (2x), 8:9 (2x), 8:10, 8:13, 8:15, 8:16, 8:18 (2x), 8:21, 8:23, 8:26, 8:27, 8:28, 8:29, 8:30, 8:35, 9:2, 9:3, 9:6, 9:8 (2x), 9:15, 9:22, 9:24, 9:27, 10:1, 10:4, 10:6, 10:7, 10:8, 10:9, 10:12, 10:15, 10:17, 10:18, 10:20, 10:21, 10:22, 10:24 (2x), 10:25, 10:26, 10:27, 10:28, 10:29, 10:31, 10:33, 10:34, 10:36, 10:38, 10:40, 10:41, 10:42, 10:43, 11:6, 11:7, 11:9, 11:10, 11:12, 11:13, 11:15 (2x), 11:16, 11:18, 11:21 (2x), 11:23 (2x), 12:7 (2x), 13:1, 14:1, 14:6, 14:13, 15:13, 17:4 (2x), 17:15, 17:17, 18:3, 18:8, 18:9, 18:10 (2x), 19:49, 19:51, 20:1, 21:1, 22:1, 22:6, 22:7 (2x), 23:1, 23:2, 24:1, 24:2, 24:19, 24:21, 24:22, 24:24, 24:25, 24:26, 24:27, 24:28, 24:29, 24:31 (2x), Richt 1:1, 2:6, 2:7 (2x), 2:8, 2:21, 2:23, 1Kon 16:34, 1Kron 7:27*

Daarentegen wordt hogepriester Jozua ongeveer even vaak Jehoshua als Jeshua genoemd, namelijk 11x Jehoshua[7] en 10x Jeshua[8]. Beide namen kunnen dus verwijzen naar dezelfde persoon[9].

[7] *Hag 1:1, 1:12, 1:14, 2:2, 2:4, Zach 3:1, 3:3, 3:6, 3:8, 3:9, 6:11*

[8] *Ezr 2:2, 3:2, 3:8, 4:3, 5:2, 10:18, Neh 7:7, 12:1, 12:7, 12:26*

[9] *Iets dergelijks speelt ook bij de naam Johannes. Deze gaat terug op de Hebreeuwse naam Jochanan (Strong #03110), hetgeen weer een verkorting is van de oorspronkelijke naam Jehochanan (Strong #03076). In de Bijbel wordt de zoon van Eljasib zowel Jehochanan (Ezra 10:6) als Jochanan (Neh 12:23) genoemd.*

Beide namen hebben dezelfde betekenis; Jahweh-bevrijdt

Het verband tussen de namen Jehoshua en Jeshua wordt duidelijk wanneer we teruggaan naar het moment dat legeroverste Jozua zijn naam ontving. Van geboorte heette hij namelijk eigenlijk Hosea[1][2]. Deze naam is afgeleid van het Hebreeuwse werkwoord jasha (eSy)[3], dat 'redden' of 'bevrijden' betekent. De naam Hosea (eSwh), betekent daarom zoiets als 'de bevrijder'.

[1] *Num 13:8, 13:16*

[2] *Strong's Concordance #01954*

[3] *Strong's Concordance #03467*

Het was Mozes die deze naam wijzigde (Num 13:16) door de naam van God toe te voegen[4] aan de naam van Hosea. De nieuwe naam Jehoshua (ewSwhy) betekent dan zoiets als Jahweh-bevrijdt. Het naar God verwijzende voorvoegsel Jeho- is geheel gelijkwaardig aan het naar God verwijzende voorvoegsel Je-. De namen Jehoshua en Jeshua betekenen dus exact hetzelfde, namelijk Jahweh-bevrijdt.

[4] *De Godsnaam JHWH werd aan persoonsnamen toegevoegd door de voorvoegsels Ja-, Je-, Jeho-, Jehu- en Jo- of met de achtervoegsels -ai, -ia, -ja, -jahu en –wahu. Mozes voegde dus het voorvoegsel Jeho- toe aan de naam Hosea.*

Volgens de evangelist Matteüs is dit eveneens de betekenis van de naam van Jesjoea. Bij de naamgeving van Jesjoea wordt namelijk als reden vermeld dat hij het is die zijn volk zal bevrijden van hun zonden (Mat 1:21). Hiermee verwijst Matteüs naar het werkwoord 'bevrijden' dat kennelijk in de naam van Jesjoea aanwezig is.

Ook ziet Matteüs in de naamgeving van Jesjoea de vervulling van de profetie dat God met ons zal zijn (Mat 1:23). Hiermee verwijst Matteüs naar de naam van God die kennelijk in de naam van Jesjoea aanwezig is. Volgens Matteüs betekent de naam van Jesjoea dus zoiets als God-bevrijdt. Dit komt goed overeen met de betekenis van de namen Jehoshua en Jeshua, namelijk Jahweh-bevrijdt.

Jeshua is de roepnaam die hoort bij de oorspronkelijke naam Jehoshua
Voorafgaande aan de Babylonische ballingschap werd de naam Jehoshua veel vaker gebruikt dan de naam Jeshua, zodat legeroverste Jozua slechts eenmaal met de verkorte naam Jeshua wordt genoemd. Na de Babylonische ballingschap kwam de verkorte naam Jeshua echter veel vaker voor, zodat deze naam ruimschoots wordt gevonden in de Bijbelboeken die vlak na de Babylonische ballingschap zijn geschreven. Beide namen bleven echter beschouwd worden als geheel gelijkwaardige namen, zodat de hogepriester Jozua uitsluitend Jehoshua (ewSwhy) wordt genoemd door de profeten Hagai en Zacharia en uitsluitend Jeshua (ewSy) in de historische boeken Ezra en Nehemia.

Het is opvallend dat de hogepriester Jozua uitsluitend Jeshua wordt genoemd door de geschiedschrijvers Ezra en Nehemia en uitsluitend Jehoshua door de profeten Hagai en Zacharia. Het ligt daarom voor de hand, dat hogepriester Jozua in het dagelijks leven gewoon Jeshua werd genoemd, maar dat de profeten de voorkeur gaven aan de oorspronkelijke naam Jehoshua, zoals deze door de profeet Mozes aan Hosea werd gegeven. Men kan de naam Jeshua daarom beschouwen als de roepnaam die bij de oorspronkelijke naam Jehoshua hoort.

Jesjoea werd in het dagelijks leven waarschijnlijk Jeshua genoemd
Op grond van de Griekse grondtekst van het nieuwe testament kan worden vastgesteld dat de Hebreeuwse naam van Jesjoea in het Grieks moet worden weergegeven met Iesous. Dankzij de Septuaginta weten we dat dit zowel geldt voor de Hebreeuwse naam Jehoshua als voor de naam Jeshua. Deze beide namen blijken geheel gelijkwaardig te zijn. Beiden kunnen verwijzen naar dezelfde persoon en ook hebben ze beiden exact dezelfde betekenis. Op grond van dit alles kan dus niet duidelijk worden gesteld of Jesjoea in het dagelijks leven nu Jehoshua of Jeshua werd genoemd.

Het is echter wel duidelijk geworden dat de naam Jeshua kan worden beschouwd als de roepnaam die hoort bij de oorspronkelijke naam Jehoshua. Dus of Jesjoea in het dagelijks leven nu Jehoshua of Jeshua werd genoemd; in beide gevallen kan worden gesteld dat "zijn oorspronkelijke naam" Jehoshua was. Die stelling is in ieder geval waar.

Vervolgens kan worden toegevoegd dat zijn roepnaam waarschijnlijk Jeshua was. Volgens de Bijbel was deze naam sinds de Babylonische ballingschap heel gebruikelijk, hetgeen bijzonder duidelijk wordt bij hogepriester Jozua. Er is echter nog een ander argument dat pleit voor de naam Jeshua.

In de tweede eeuw van de christelijke jaartelling werd er een Syrische vertaling gemaakt van het Hebreeuwse Oude Testament, de Peshitta. Later werd er ook een Syrische vertaling gemaakt van het Griekse Nieuwe Testament. Hierin wordt Jesjoea genoemd met de naam Jeshu[1]. Deze spelling kan niet een transliteratie zijn vanuit de Griekse grondtekst omdat de Griekse taal geen sh-klank kent. Men heeft dus kennelijk een andere bron gebruikt naast de Griekse grondtekst.

[1] *De Hebreeuws grammaticale furtive pathach wordt niet gebruikt in het Syrisch zodat de a op het eind niet werd gebruikt*

Nu wil het feit, dat het Syrisch een dialect is van het Aramees. Ook woonden er toentertijd nog veel Aramees sprekende gemeenschappen in de regio die soms teruggingen op de gemeenschappen die werden gesticht door de apostelen. Het ligt daarom voor de hand, dat de Syrische vertalers degelijke kennis hadden van de Aramese naam van Jesjoea. Dat zij kozen voor de naam Jeshu, pleit ervoor dat Jesjoea in het dagelijks leven[2] waarschijnlijk bekend stond als Jeshua en niet als Jehoshua.

[2] *Jesjoea sprak zelf tenslotte ook Aramees, zie voetnoot 2 op blz 2*

Jesjoea heette zeker niet Jahshua(h)

In de jaren dertig van de twintigste eeuw kwam er een beweging op “The Sacred Name Movement” die beweerde dat de namen van JHWH en Jesjoea correct moesten worden uitgesproken om daardoor verlost te worden. Deze beweging bestaat vandaag de dag nog steeds en zij verkondigt, dat de naam Jahshua de enige juiste is. De redenering achter deze uitspraak is als volgt. Aangezien de naam van Jesjoea Jahweh-redt betekent, zou de naam van Jahweh duidelijk herkenbaar moeten zijn in de naam van Jesjoea. Jeshua wordt daardoor Jah-shua[1].

[1] *De Godsnaam **Jah** is een literaire verkorting van de naam JHWH welke 49x in de grondtekst van de Bijbel wordt gebruikt, waarvan 43x in de Psalmen. Van deze vermeldingen komen er 22 voor in de uitroep hallelu-**Jah**, hetgeen betekent prijst-Jah!*

Een soortgelijke spelling werd al aangetroffen bij occultisten in de 15e en 16e eeuw. Zij veronderstelden dat de naam van Jesjoea een bewerking moest zijn van de Godsnaam JHWH. Daartoe plaatsen zij de Hebreeuwse letter shin (S) tussen de JH en de WH om zo uit te komen op de naam Jah-s-huah. Daar de Godsnaam JHWH ook wel het tetragrammaton[3] werd genoemd, noemden zij de naam Jahshuah het pentagrammaton[4]. Het pentagrammaton werd veelvuldig gerangschikt op de vijf punten van het occulte pentagram. Ook in het moderne occultisme krijgt de naam Jahshuah veelal de voorkeur.

[3] *Grieks voor ‘vier letters’,*
[4] *Grieks voor ‘vijf letters’*

Zowel de redenering van de Sacred Name Movement als de redenering van de occultisten kunnen op het eerste gezicht nog best aannemelijk lijken. Het is echter een eenvoudig te verifiëren feit, dat de namen Jahshua en Jahshuah gewoonweg niet in de grondtekst van de Bijbel voorkomen. Het zijn amateuristische constructen die de schijn van waarheid hebben maar dat bewijsbaar niet zijn.

Daaraan kan nog worden toegevoegd dat de Bijbelse namen Jehoshua en Jeshua veelvuldig worden ondersteund door archeologische vondsten[5], terwijl de namen Jahshua en Jahshuah nog nooit bij enige opgraving zijn aangetroffen.

[5] *"Buried Hope Or Risen Savior: The Search for the Jesus Tomb", blz 81, Charles Quarles, 2008, ISBN 978-0-8054-4717-0*

Immanuël, Gemeente van het Levende Woord
Telefoon 078 6990097, Mobiel 0629 065138
Email: w.verdouw@immanuel-gemeente.nl
Web: http://www.immanuel-gemeente.nl

Wees van harte welkom op iedere Sabbatmorgen en ervaar dat de vreugde van JHWH onze kracht is.
Plaats van samenkomst: “De Havenkerk”, Ieplaan 9, 2951 CB Alblasserdam, om 10.30 uur